

Fővárosi Ítéltábla

32.Pf.20.342/2020/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Halász Miklós Ügyvédi Iroda (cím3., ügyintéző: dr. Halász Miklós Béla ügyvéd) által képviselt felperes Kft1. (cím2.) felperesnek – dr. Nehéz-Posony Katinka ügyvéd (cím5.) által képviselt alperes Szerkesztősége (cím1.) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2020. február 28. napján kelt 15.P.20.293/2020/5. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és az alperest kötelezi, hogy az elsőfokú ítéletben meghatározott időben és módon az alábbi helyreigazító közleményt tegye közzé:

„Helyreigazítás: A 2019. december 12-én »Szimbióták« című cikkben valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. a cégnév közösen szerepelt állami tenderekben, így a Várkert Bazár rekonstrukciójában. A valóság ezzel szemben az, hogy az Kft2. a cégnév egyetlen állami tenderen, a MEKH székház felújításán vett részt közösen.

Valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. a hatvani Grassalkovich és a budapesti Klebelsberg kastélyon milliárdos nagyságrendben végez munkálatot. A valóság ezzel szemben az, hogy a Grassalkovich kastély vonatkozásában 149,4 millió forintos vállalási áron kötöttek szerződést az Kft2.-vel. A Klebelsberg kastély munkáit az Kft2. konzorciumban nyerte el, és a teljes 538,2 millió forintos vállalkozói díjból az Kft2.-t ennek a fele, azaz 269,1 millió forint illeti meg.

Valótlanul állítottuk azt is, hogy az Kft2. a cikk megírásakor, 2019-ben egy irodaházat tett rendbe Kőbányán, illetve a hatvani Grassalkovich és a budapesti Klebelsberg kastélyon dolgozott. A valóságban a kőbányai irodaház munkáit 2018-ban, a Grassalkovich kastély munkáit 2014-ben, a Klebelsberg kastély munkáit pedig 2017-ben már befejezte.

Valótlanul állítottuk továbbá, hogy a cikkben felsorolt tatabányai Tulipános Ház, a kőbányai irodaház, a hatvani Grassalkovich kastély és a budapesti Klebelsberg kastély munkákat az Kft2. mind 2019-ben nyerte el. A valóság az, hogy ezeket a munkákat az Kft2. eltérő időpontokban nyerte el: a tatabányai Tulipános Ház munkáit 2018-ban, a kőbányai irodaház munkáit 2017-ben, hatvani Grassalkovich kastély munkáit 2013-ban, a Klebelsberg kastély munkáit 2015-ben.”

Kötelezi az alperes által szerkesztett lapot kiadó Zrt3.-t (cím1.), hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 75.000 (hetvenötezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 9.000 (kilencezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés szempontjából releváns tényállás szerint az alperes által szerkesztett hetilap neve hetilapban „Szimbióták” címmel 2019. december 12. napján cikk jelent meg, amely a felperes nevével fémjelezett építőipari érdekcsoport kapcsolataival és beruházásaival foglalkozott.

A cikk bevezetőjében közölte, hogy a saját lábára állt egy újabb, a nemzeti együttműködés rendszeréhez köthető építőipari érdekcsoport. Évekig „kispályáztak,” ma sorra nyerik a milliárdos közbeszerzéseket. Beszámolt arról, hogy a utca-házszám. szám alatt, ami korábban a név1-hez közeli ... volt, a felperes alakít ki háromcsillagos szállót, korábban a miniszterelnöki vő, név6 üzlettársaként ismert személy vállalatával, a cégnév-val közösen szerepelt állami tendereken. Együtt rekonstruálták a Várkert Bazárt is, a két partner több mint 50 milliárd forint közpénzt nyert el, de rendre a bevételét pár év alatt hetvenszeresére növelő felperes volt a kisebb hal, az alvállalkozó vagy a kevésbé értékes munkákat vivő konzorciumi tag. A cikk szerint mégis ezek a projektek indíthatták el a társaságot a maga útján, olyannyira, hogy ma már levált „gazdatestéről,” és a szerző közlése szerint önállóan is sikerült brillíroznia a milliárdos tendereken. Ezt követően elemezte a szerző a cég tulajdonosának és alapítójának kapcsolatrendszerét és az annak név1-hez, illetve név2-höz a jegybank elnökéhez köthető szárait. A cikk ezt követően arról számolt be, hogy a jelek szerint igazán az idén érték be a kormányközeli kapcsolatok, a felperes több nagyszabású munkát is elnyert önállóan. Példaként említette meg, hogy 1 milliárd forintért épít irodaházat Kőbányán a kormányhivatalok osztályának elhelyezéséhez. Szintén példaként említette, hogy a Modern városok program forrásaiból is részesült: 1,4 milliárdból teszi rendbe a tatabányai Tulipános Házat. A Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram keretében pedig a hatvani Grassalkovich- és a budapesti Klebelsberg-kastélyon dolgozik, szintén milliárdos nagyságrendben. Arról is tájékoztatott, hogy az 5,6 milliárd forintból megújuló salgótarjáni onkológiai intézetet is a felperes építheti fel, a Kft4.-vel közösen, amelynek tulajdonosi köre olyan médiacégekben is szerepet vállalt, amelyek kormányközeli médiával egyes műsorainak előállításában is érdekelték, illetve a név3 – név4 pároshoz kötődő rendezvények marketing-tevékenységébe segítenek be.

[2] Az alperes a felperes kérelmére a 2020. január 9-i lapszámában az alábbi helyreigazító közleményt tette közzé: „Helyreigazítás: 2019. december 12-ei számunk »Szimbióták« című cikkében tévesen állítottuk, hogy az Kft2. által a budapesti utca-házszám. szám alatt fejlesztett háromcsillagos szállodában wellnessrészleg is lesz. Azt valójában a szomszédos, négycsillagos hotelben alakítják ki. Tévesen állítottuk azt is, hogy a Kft5. építőcég; annak tevékenysége üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás. Félreérthetően sugalltuk továbbá, hogy az Kft2neve a hatvani Grassalkovich- és budapesti Klebelsberg-kastély felújítására vonatkozó, összességében milliárdos nagyságrendű közbeszerzéseken 2019-ben nyert. A valóság ezzel szemben az, hogy – noha a projektek még nem zárultak – ezeket a megbízásokat a cég évekkal ezelőtt nyerte el. Tavaly például az aszódi Podmaniczky-kastély állagmegóvási munkálatait bízták rá.”

[3] A felperes 2020. január 9-én ismét helyreigazítást kért az alperestől, amelynek az alperes nem tett eleget.

[4] A felperes keresetében az alábbi tartalmú helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az alperest:

„Helyreigazítás:

1) A 2019. december 12-én »Szimbióták« című cikkben valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. a cégnév közösen szerepelt állami tendereken. A valóság ezzel szemben az, hogy az Kft2. egyetlen állami tenderen szerepelt együtt a cégnév.

2) Valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. együtt rekonstruálta a cégnév a Várkert Bazárt. A valóság az, hogy az Kft2. a Várkert Bazár rekonstrukciójában nem vett részt.

3) Valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. a cikk megjelenésekor egy irodaházat tesz rendbe Kőbányán. A valóság az, hogy a kőbányai irodaház munkát az Kft2. 2018-ban már befejezte, így a cikk megjelenésekor ilyen munkát már nem végzett.

4) Valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. a cikk megjelenésekor (2019-ben) a hatvani Grassalkovich és a budapesti Klebelsberg kastélyon dolgozik. A valóság az, hogy a Grassalkovich kastély munkáit 2014-ben, a Klebelsberg kastély munkáit pedig 2017-ben befejezte, a cikk megírásakor tehát ilyen munkákat már nem végzett.

5) Valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. a hatvani Grassalkovich és a budapesti Klebelsberg kastélyon milliárdos nagyságrendben dolgozik. A valóság az, hogy a Grassalkovich kastély vonatkozásában 149,4 millió Ft-os vállalási áron kötöttek szerződést az Kft2.-vel, amely nem milliárdos nagyságrendű. A Klebelsberg kastély munkáit az Kft2. konzorciumban nyerte el, és a teljes 538,2 millió Ft-os vállalkozói díjból az Kft2. csak ennek a felére, 269,1 millió forintra volt jogosult, amely szintén nem milliárdos nagyságrendű.

6) Valótlanul állítottuk, hogy az ott felsorolt tatabányai Tulipános Ház, a kőbányai irodaház, a hatvani Grassalkovich kastély és a budapesti Klebelsberg kastély munkákat az Kft2. mind a cikk megjelenésekor, 2019-ben nyerte el. A valóság az, hogy ezeket a munkákat az Kft2. időben egymástól eltérő időpontokban nyerte el: a tatabányai Tulipános Ház munkát 2018-ban, a kőbányai irodaház munkát 2017-ben, hatvani Grassalkovich munkát 2013-ban, a Klebelsberg kastély munkát 2015-ben. A cikk azt a valós tény, hogy Kft2. megnyerte ezeket a munkákat, abban a hamis színben tüntette fel, hogy ezekre mind a 2019-es évben került sor.

7) Valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. tulajdonosai működtetik a -t, amely állami rendezvényeken tart felvonulásokat. A valóság az, hogy Kft2. egyetlen tulajdonosa nem

működteti a -t, annak csak alapítója volt. Az alapítvány egyébként nem tart állami rendezvényeken egyenruhás felvonulásokat.

8) Valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. egyik tulajdonosa név5. A valóság az, hogy az Kft2.-nek egyetlen tulajdonosa van, név5.”

[5] Az alperes az 5) pontban kért felperesi helyreigazítási igény megalapozottságát elismerte, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperes megítélése, illetve az olvasó szempontjából nincs jelentősége a kifogásolt pontatlanságoknak. A 7), 8) pont kapcsán hivatkozott a felperes perbeli legitimációjának hiányára is.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy a hetilap neve Hetilapnak az ítélet jogerőre emelkedését követő 8 nap után megjelenő lapszámában az eredeti cikk helyével azonos helyen és azonos betűtípussal és mérettel tegye közzé az alábbi közleményt: „Helyreigazítás: A 2019. december 12-én »Szimbióták« című cikkben valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. a cégnév közösen szerepelt állami tenderekben, így a Várkert Bazárt rekonstrukciójában. A valóság ezzel szemben az, hogy az Kft2. a cégnév egyetlen állami tenderen, a MEKH székház felújításán vett részt közösen. Valótlanul állítottuk, hogy az Kft2. a hatvani Grassalkovich és a budapesti Klebelsberg kastélyon milliárdos nagyságrendben végez munkálatot. A valóság ezzel szemben az, hogy a Grassalkovich kastély vonatkozásában 149,4 millió Ft-os vállalási áron kötöttek szerződést az Kft2.-vel. A Klebelsberg kastély munkáit az Kft2. konzorciumban nyerte el, és a teljes 538,2 millió forintos vállalkozói díjból az Kft2.-t ennek a fele, azaz 269,1 millió forint illeti meg.”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a feleket perköltségeik viselésére, valamint személyenként 18.000-18.000 forint le nem rótt eljárási illeték megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában idézte az Alaptörvény IX. cikk (1), (2), (4) bekezdését. A sajtószabadságról és a médiatartalma alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. §-át, 10. §-át, 12. § (1), (2) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1), (2) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 12., 14. számú állásfoglalásait, valamint az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozatának indokolási részleteit. A PK 12. számú állásfoglalására, valamint az idézett alkotmánybírósági határozatban lefektetett vizsgálati szempontokra hivatkozva elsőként arról foglalt állást, hogy a felperes közszereplő-e, illetve a kifogásolt közlés közügyekben való megszólalásnak minősült-e, vagy sem. A sajtóközlemény tárgyára és a közlés aktualitására figyelemmel a cikket közügyekben történő megnyilvánulásként, és a kifogásolt részeket tényállításként értékelte, figyelemmel arra is, hogy ezt a felek sem vitatták.

A fellebbezéssel érintett 3), 4) és 6) pontban foglaltak tekintetében a keresetet elutasította. Megítélése szerint – a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel – a pályázatok elnyerésének időpontjaival kapcsolatos pontatlanságok önmagukban nem voltak alkalmasak a cikk lényegi

tartalmának befolyásolására, illetve a felperes megítélése szempontjából irrelevánsak. Utalt arra is, hogy e körben az alperes a 2020. január 9-i lapszámában már részben helyreigazítást is közölt. A 7), 8) pontban érintett közlések tekintetében a keresetet szintén elutasította, az 1), 2) és 5) pontok tekintetében pedig a felperes keresetének helyt adva helyreigazításra kötelezte az alperest. A perköltségről a Pp. 83. § (2) bekezdésének második fordulata alapján határozott.

[7] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a 3), 4), 6) számú helyreigazítási kérelmek tekintetében is az alperes keresetének megfelelő helyreigazítás közzétételére kötelezését. A felülbírálati jogkör gyakorlását a Pp. 369. § (1) bekezdése, a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjában jelölte meg.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti az Smtv. 12. § (1) és (2) bekezdését, a Pp. 346. § (5) és 499. § (1) bekezdését, valamint a PK 12. számú állásfoglalást. A 3), 4), 6) pontokban hivatkozott tényállítások a kivitelezési munkák elvégzésének, illetve elnyerésének időpontjaira vonatkoztak. Kiemelte, hogy a felperes építőipari kivitelezéssel foglalkozik, az ilyen típusú cégek megítélésének az egyik leglényegesebb eleme, hogy milyen referenciákkal rendelkezik. Fontos, hogy a korábbi kivitelezési munkákat milyen feltételek mellett végezte el, így azok időpontja is lényegesnek tekinthető. Ha valamely közbeszerzési eljárásban a felperes által megadott referencia adatok és a sajtóban megjelent adatok között eltérés van, az komoly problémákat okozhat, magyarázkodásra késztetheti. Alapot adhat arra, hogy a versenytársai hamis adatszolgáltatás miatt eljárást indítsanak. A hivatkozott időpontokat a felperes megítélése szempontjából ezért nem lehet közömbösnek tekinteni. Kifejtette, hogy a valótlan tényállítások a cikk lényegét és összefüggéseit vizsgálva is a cikk lényegi tartalmát befolyásolták. Az időpontok a cikk egyik lényeges elemét képezik, hiszen ezen munkák időpontjának említésével próbálja azt az állítását alátámasztani a szerző, hogy a felperes 2019-ben több nagyszabású munkát is elnyert. Ezzel pedig azt a fő állítását igazolná, miszerint ebben az évben beértek a kormányközi kapcsolatok és a cég felemelkedett, önállóan is brillírozott. Az időbeliségnek a cikk érvelésére szempontjából ezért lényeges szerepe van, ezek valótlanlansága a cikk összefüggéseiben való megalapozatlanságát is jelenti. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem a PK 12. számú állásfoglalásnak megfelelően értelmezte a cikket. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy a cikkben hivatkozott tényállításokat miért tekintette lényegtelen pontatlanságnak.

[8] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, mivel az elsőfokú bíróság ítélete megfelelt a jogszabályoknak. Kiemelte, hogy a cikk lényegi mondanivalója a gazdasági kapcsolatrendszeréről és annak politikai döntéshozókhoz kötődő személyes viszonyairól szól, nem a beruházások időrendisége a lényegi tartalma. Lényegtelen részletkérdés, hogy az egyes beruházások mikor zárultak le. Sajtóhelyreigazításnak abban az esetben lenne helye, ha a közlemény egészének értékelése esetén a mondanivaló lényegét érintően bizonyul valótlanoknak a közlés. Nem arra szolgál a jogintézmény, hogy általános jóhírnév sérelmi szempontokat értékeljen, reparáljon, az

esetleges hátrányok vizsgálata nem képezheti sajtó-helyreigazítási eljárás részét. A felperes érvelése ugyanakkor tartalmilag is megalapozatlan, mivel egy cég társadalmi megítélését, referenciáit nem feltétlenül befolyásolja az, hogy mikor végezte el a beruházást, hanem a lényeg az, hogy azokat megvalósította, illetve milyen minőségben valósította meg. A közbeszerzési eljárásra hivatkozás szintén megalapozatlan, a döntőbizottság a referenciát nem sajtóközlemények alapján értékeli. Bár egyes beruházások tekintetében tévesek a dátumok, a közlemény lényegesen több megbízásról ír, amelyek összességében a mondanivaló lényegét támasztják alá, mely szerint a felperes egy dinamikusan növekvő és jelentős megbízásokat elnyerő cég. Utalt arra, hogy részben eleget tett a 2020. január 9. napján megjelent közleményével a helyreigazítási kérelemnek.

[9] A fellebbezés alapos.

[10] A másodfokú bíróság a fellebbezést a 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 29. § (1) és (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[11] Fellebbezés hiányában a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének az I. rendű alperest helyreigazításra kötelező, valamint a 3., 4., 6. pontok kivételével a keresetet elutasító része.

[12] A fellebbezés korlátaira tekintettel a másodfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte-e a beruházási időpontokra vonatkozó valótlan közléseket olyan lényegtelen pontatlanságnak, amelyek helyreigazítást a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel nem alapoznak meg.

[13] A felperes helyesen hivatkozott fellebbezésében arra, hogy abból a szempontból, hogy a kifogásolt közlés a felperes megítélése szempontjából közömbös pontatlanság-e – a PK 12. számú állásfoglalásra tekintettel – a cikk egészét, belső összefüggéseit is kellett vizsgálni.

[14] A cikk egyrészt azzal foglalkozik, hogy a felperes milyen személyi kapcsolódásokon keresztül köthető a nemzeti együttműködés rendszeréhez (NER), illetve annak szimbolikus, kormányközeli alakjaihoz, ebből a szempontból a beruházások elnyerésének időpontja kétségtelenül közömbös. A cikk lényeges részét képezi azonban az a közlés is, hogy a felperes a cikk megírásának évében, 2019-ben kezdett önállóan nagy közbeszerzéseket nyerni, addig csak más kormányközeli gazdasági körbe sorolt pályázókkal közösen nyert. A cím, a kiemelt bevezetőben (lead) az a közlés, mely szerint „korábban kispályáztak, ma sorra nyerik a milliárdos közbeszerzéseket,” „igazán idén érték be a kormányközeli kapcsolatok,” a beruházásokkal összefüggően a jelen idő használata azt a tartalmat közvetíti az átlagolvasó számára, hogy a felperes a cikk megírásának évéig önállóan nagy beruházásokat nem nyert el, illetve nem bonyolított le, csak mellékszereplőként vett részt a beruházásokban. 2019-ben azonban egyszerre, sok nagy közbeszerzést nyert el, saját lábára állt. Ebből a szempontból pedig már nem közömbös, hogy a felperes mikor nyerte el, illetve fejezte be önállóan a cikkben példaként felhozott beruházásokat. A téves tényközlés a cikk egyik lényeges következtetésének ténybeli alapját veszi el.

[15] A PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel továbbá nemcsak a cikk lényege, hanem a felperes megítélése szempontjából is közömbösnek kell lennie a pontatlanságnak, tévedésnek ahhoz, hogy annak helyreigazítása szükségtelennek minősüljön. A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy egy építőipari cég megítélése szempontjából nem tekinthető közömbös pontatlanságnak, hogy a cikkben szereplő, jelentős összegű, önállóan elnyert beruházásokat, amelyeknek egy része befejeződött, mint referenciát több évre visszamenőleg tudja felmutatni, vagy csupán a cikk írásának évében nyerte el ezeket a megbízásokat. A cikk nem csupán egy-egy beruházás évszámában téved, hanem több év elnyert, és befejezett beruházását tünteti fel 2019-ben elnyert beruházásként, a közlése mind az időintervallum, mind az érintett beruházásokat tekintve ezáltal nagyságrendileg is téves. Nem volt helye ezért a helyreigazítás mellőzésének a PK 12. számú állásfoglalásra hivatkozással. Az alperes által korábban közölt helyreigazítás csak részleges, két beruházást érint, nem következtethető, hogy a cikkben szereplő, helyreigazítási kérelemmel érintett beruházásokat a felperes nem 2019-ben nyerte el. Megismétli továbbá azt a valótlanként kifogásolt információt is, hogy a Helység1/2/3/4/5-i és a hatvani beruházás még folyamatban van. Nem teszi okafogyottá ezért a 3), 4), 6) pontban kért tartalomnak megfelelő helyreigazítás közzétételét.

[16] Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett körben megváltoztatta és az Smtv. 12. § (1) bekezdésének megfelelően helyreigazításra kötelezte az alperest a 3), 4), 6) pontban kifogásolt közlések tekintetében is. A helyreigazítás szövegét a másodfokú bíróság a kereseti kérelem keretei között, a PK 15. számú állásfoglalásnak megfelelően határozta meg.

[17] A felperes fellebbezése eredményre vezetett, az elsőfokú pernyertesség-pervesztesség aránya ezért 75-25%-ra módosult a felperes javára, másodfokon a felperes

pernyertes lett. A felperes ugyanakkor költségjegyzéket nem terjesztett elő, részére ezért a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (5) bekezdése alapján első-, illetve másodfokú perköltséget nem állapított meg.

[18] A le nem rótt kereseti (36.000 forint) és fellebbezési illetékről (48.000 forint) a másodfokú bíróság a fenti pernyertességi arányok figyelembevételével a Pp. 83. § (1), (2) bekezdése, a Pp. 499. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2020. június 19.

dr. Kisbán Tamás s. k.

a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s. k.

előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s. k.

bíró